

Ufunuo wa Yesu Kristo - Nambari ya Pili

Majina ya Agano

Jeff Pippenger

2023-08-10

Nimeweka mambo mengi katika makala zilizotangulia katika jaribio la kuweka baadhi ya vielekezi vya msingi tangu mwanzo. Sasa nitajaribu kuzingatia zaidi mada husika. Asanteni kwa subira yenu.

Tangu mwanzo kabisa Mungu amekuwa akijaribu kuongeza ufahamu wetu kuhusu Yeye ni nani na ni wa namna gani. Katika kazi hiyo amekuwa akitumia mbinu mbalimbali ili kuwasaidia watu kufahamu kile kilichofunuliwa kumhusu, na mojawapo ya mbinu hizo ni matumizi yake ya "majina," yaani majina mengi aliyopewa Mungu katika Maandiko, na pia majina yaliyotolewa kwa wawakilishi Wake teule. Yeye huteua wawakilishi wa uovu na wa wema.

Ametumia pia mabadiliko ya vipindi miongoni mwa watu Wake wa agano waliochaguliwa ili kukuza uelewa wa tabia Yake hatua kwa hatua katika historia. Kwa hiyo, historia za mabadiliko ya vipindi vya agano, kwa namna mbalimbali, pia zinazungumzia utukuzaji wa ukweli wa tabia na asili Yake.

Tukilichukulia sura ya kwanza ya Ufunuo kama utangulizi na ufunguo wa sura zinazofuata, tunapata kweli kadhaa katika sura ya mwanzo zinazoathiri sehemu iliyobaki ya kitabu. Moja ya kweli hizo inahusu Yesu Kristo ni nani, na si tu kwamba Yeye ni Alfa na Omega. Iwapo kweli imewekwa bayana katika sura ya kwanza ya Ufunuo, bila shaka ni kweli ya sasa inayotaribu kwa kizazi cha mwisho, nacho kizazi cha mwisho ndicho "kizazi teule" kilichotambuliwa na Petro.

Moja ya sifa za tabia ya Kristo ambayo tumekuwa tukiichunguza ni Kristo kubainisha mwanzo kutoka mwisho. Wakati ambapo Kristo alithibitisha agano na wengi kwa juma moja unaashiria mabadiliko ya enzi ya agano kutoka Israeli wa kimwili kwenda Israeli wa kiroho. Mabadiliko ya enzi yanayotambuliwa katika Maandiko, ambayo yote yanaeleza kuongezeka kwa maarifa kuhusu tabia na asili ya Kristo, yalionekana katika Abram, Isaka, Yakobo, Yusufu, Musa, Kristo, William Miller na wale mia na arobaini na nne elfu. Kuna mstari mwingine wa mabadiliko ya enzi uliowekwa juu ya mstari huo unaotambua enzi saba za kanisa la Mungu, ambazo zinawakilishwa na makanisa saba ya Ufunuo sura ya pili na ya tatu, lakini hatutayagusia bado. Kulikuwa na mabadiliko ya enzi kwa Adamu na Hawa, yanayoakilishwa na kabla ya anguko lao na baada ya anguko lao, na bila shaka pia mabadiliko ya enzi kutoka kabla ya gharika hadi baada ya gharika katika siku za Nuhu. Mistari hii yote huchangia katika nuru tunayoishughulikia, lakini kwa sasa tunalenga juu ya watu teule.

Kristo alipoanza huduma yake mwanzoni mwa wiki ya agano, alibatizwa.

Naye Yesu, alipokwisha kubatizwa, mara akapanda kutoka majini; na tazama, mbingu zikafunguka kwake, naye akaona Roho wa Mungu akishuka kama njiwa, na kutua juu yake; na

tazama, sauti kutoka mbinguni ikisema, Huyu ni Mwanangu mpendwa, ninayependezwa naye. Mathayo 3:16, 17.

Maneno ya kwanza kabisa ya Mungu, wakati Yesu alipotoka katika maji, na hivyo kuanzisha wiki ya agano, yalikuwa tangazo la Baba kwamba Yesu alikuwa Mwana wa Mungu. Tukielewa "kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza", ukweli huo una uzito mkubwa. Ikiwa hatuielewi, si sana.

Hapo mwanzo Mungu aliziumba mbingu na nchi. Nayo nchi ilikuwa ukiwa, tena utupu; na giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji. Na Roho ya Mungu alitanda juu ya uso wa maji. Mwanzo 1:1, 2.

Kama ilivyo katika Mwanzo, ibada ya upako ina nafsi tatu za Uungu zilizotambuliwa.

Ukweli kwamba Yesu alikuwa Mwana wa Mungu, Mwana wa Daudi na Mwana wa Adamu uliwaudhi Waandishi na Mafarisayo mara kwa mara katika miaka mitatu na nusu iliyofuata. Yesu kwa kinabii alibadilika kutoka Yesu kuwa Yesu Kristo wakati wa ubatizo wake. Yesu alipobatizwa, akawa “Kristo,” ambalo linamaanisha “aliyekwa mafuta” na ndilo neno “Masihi” kwa Kiebrania. Na bila shaka, Waebrania walitarajia Masihi na walijua angekuwa Mwana wa Daudi. Alipopakwa “mafuta” kuanza miaka mitatu na nusu iliyo takatifu zaidi katika historia ya dunia, alimuona Roho Mtakatifu akishuka na akamsikia Baba yake akisema.

Ilikuwa sherehe ya upako ya kina sana ambamo ujumbe uliotangazwa kumhusu Yeye na kazi Yake ulikuwa kwamba, “Yeye alikuwa Mwana wa Mungu.” Cha kushtua zaidi kwa Wayahudi, si tu kwamba Yeye alikuwa Mwana wa Mungu, bali kwamba alidai kwamba, akiwa Mwana wa Mungu—Yeye alikuwa Mungu kwa kweli. Wayahudi hawakuweza kuvumilia kile walichokiona kuwa dai la kukufuru la namna hiyo! Mtanziko kwa Wayahudi ni mtanziko wa Abrahamu—maana Abrahamu alikuwa baba wa Wayahudi, baba wa agano, na pia ishara ya imani inayohitajika ili kuyazingatia masharti ya agano.

Mfano wa Ibrahimu wa imani inayohitajika ili kuingia katika uhusiano wa agano na Mungu unahitaji kwamba imani yako ijaribiwe. Mtihani wa Ibrahimu, ambao ungeonyesha kama imani yake ilikuwa halisi au ni kudhani tu, ulitegemea kuonyesha ikiwa angemtii Neno la Mungu—hata kama lingeonekana kupingana na Neno la awali la Mungu. Ibrahimu alijua kwamba kutoa dhabihu ya binadamu ni mauaji, na kwamba kulikuwa ni mojawapo ya desturi za kuabudu sanamu za watu wabudu sanamu aliokuwa akiishi miongoni mwao wakati huo. Waandishi na Mafarisayo walijua kutoka katika historia yao ya awali ya agano kwamba Mungu ni Mungu mmoja tu, na pia walijua kwamba Yesu alikuwa akidai kuwa Mungu wa pili. Walikuwa wakitiwa kwenye mtihani wao wa mwisho.

Sikia, Ee Israeli: Bwana Mungu wetu ni Bwana mmoja. Kumbukumbu la Torati 6:4.

Katika historia ambamo Musa aliandika aya iliyotangulia, Mungu alikuwa tayari amemwambia Musa kwamba kuanzia wakati huo angejulikana kama Yehova. Si kwamba tena angejulikana tu kama Bwana Mungu Mwenyezi, bali kuanzia wakati huo na kuendelea angejulikana kama Yehova. Katika hiyo hiyo historia ambamo anapanua zaidi uelewa wa tabia yake kama inavyowakilishwa na majina yake, pia anaifahamisha Israeli ya kale kwa uwazi kwamba Mungu ni Mungu mmoja. Je,

Wayahudi wa enzi za Kristo walipaswa kufikiri nini?

Baadaye katika huduma yake, ilipofikia kilele chake katika kuingia kwake kwa shangwe Yerusalemu, Wayahudi wameduwazwa tena kwamba Yesu anawaruhusu watoto kuimba sifa zake.

Na makutano waliotangulia na waliofuata walipaza sauti, wakisema, Hosana, Mwana wa Daudi; Amebarikiwa yeye ajaye kwa jina la Bwana; Hosana juu mbinguni. Mathayo 21:9.

Sehemu ya wimbo iliyowakasirisha sana Mafarisayo ilikuwa ile iliyomtambulisha Yesu kuwa Mwana wa Daudi na pia kutamka kwamba Mwana wa Daudi ndilo jina la Bwana. Mwanzoni mwa huduma Yake, wakati wa kuingia kwake kwa ushindi, na bila shaka msalabani, mzozo huo ulihusisha taharuki kuhusu jina la Yesu.

Ndipo wakuu wa makuhani wa Wayahudi wakamwambia Pilato, Usiandike, Mfalme wa Wayahudi; bali andika kwamba yeye alisema, Mimi ni Mfalme wa Wayahudi. Yohana 19:21.

Bila shaka, ingekuwa kimsingi sahihi kwa Pilato kubadili andiko na kuliandika, "Mimi niko, Mfalme wa Wayahudi," kwa kuwa "Mimi niko" lilikuwa jina ambalo Yesu alijitambulisha nalo mara kwa mara. Bila shaka, kutumia mantiki hiyo iliyopotoka ili kubadili Neno la Mungu, hasa linapokuwa simulizi la msalaba, ni jambo ambalo wanadamu wasingelifanya kamwe, sivyo? Yesu alikuwa "Mfalme wa Wayahudi," lakini pia alikuwa "Mimi niko," hivyo kauli "Mimi niko, Mfalme wa Wayahudi" ni sahihi kwa namna fulani, lakini hilo si hoja kuu.

Tangu mwanzo, katika kipindi chote cha katikati, hadi mwisho wa miaka mitatu na nusu, Jina Lake lilikuwa kiini cha mzozo. Kuna mambo mengi ya kufahamika kuhusu mlolongo wa majina ya agano, lakini hapa ninataka kuonyesha kwamba palikuwa na mtikisiko mwishoni mwa Israeli ya kale, katika kanisa la Wayahudi, uliohusu jina la Kristo. Akiwa Mwana wa Daudi, alikuwa na sifa za kustahili kuwa Masihi; akiwa Mwana wa Mungu (kwa maana ya kwamba pia Yeye ni Mungu), na akiwa Mwana wa Adamu, Yesu aliwaletea watu wateule mtihani mkubwa sana. Mtu huyu angewezaje kudai kuwa Mungu na pia Mwana wa Mungu, ilhali Musa, mwanzoni mwa historia ya agano lao, alikuwa amefafanua wazi kwamba Mungu ni mmoja tu?

Hata hivyo, hilo ndilo lilikuwa kusudi la Kristo kutembea miongoni mwa watu. Mungu alikuwa ndani Yake akiwapatanisha watu na nafsi Yake, naye alikuwa akifanya hivyo kwa kuwaruhusu watu kumwona Yesu, ambaye alifundisha kwa uwazi na moja kwa moja kwamba, ikiwa umemwona Yeye—umemwona Baba. Historia hii inawakilisha mwisho wa Israeli ya kimwili kama watu teule wa Mungu, na tangu mwanzo kulikuwa na mzozo ulio wazi kuhusu Mungu ni nani na ni wa namna gani.

Farao akasema, Ni nani Bwana, nimsikilize sauti yake, niwaache Waisraeli waende? Mimi simjui Bwana, wala sitaacha Waisraeli waende. Kutoka 5:2.

Farao anaonyesha si tu ishara ya uasi wa ukanamungu dhidi ya maarifa ya Mungu, bali pia anaonyesha uelewa wa Wamisri kuhusu Mungu wa Ibrahimu. Na mara kwa mara Bwana amesema kwamba matendo yake ya ajabu huko Misri yalikuwa ili kuwawezesha wanadamu kujua yeye ni nani. Historia ya mwanzo wa Israeli wa kimwili kama watu teule wa Mungu inaashiria mwisho.

Katika historia zote mbili kuna ukosefu wa uelewa kuhusu Mungu ni nani na alivyo, jambo linalohusishwa na majina Yake mbalimbali, lakini muhimu zaidi kwa mazingatio yetu ni kwamba historia ya Kristo mwishoni mwa enzi ya Israeli kama watu wateule inaonyesha kwamba sababu kuu iliyowafanya Wayahudi kujikwaa katika kumkubali Masiya wao ilikuwa ni kwamba walijua kuwa Neno la Mungu, mwanzoni mwa historia ya agano lao, lilibainisha kwamba Yeye ni Mungu mmoja. Mtanziko ulioje!

Baada ya hayo hawakuthubutu kumuuliza swali lolote tena. Akawaambia, Wanasemaje kwamba Kristo ni mwana wa Daudi? Na Daudi mwenyewe asema katika kitabu cha Zaburi, Bwana alimwambia Bwana wangu, Keti mkono wangu wa kuume, hata niwafanye adui zako kuwa kiti cha kuwekea miguu yako. Basi, Daudi anamwita Bwana, yeye awezaje kuwa mwanawe? Luka 20:40-44.

Hiki ndicho kipindi cha mwisho cha maswali na majibu kwa Wayahudi, kwa maana baada ya mazungumzo hayo, “hawakuthubutu kumwuliza swali lolote tena.” Alikuwa amejibu tu swali la mwisho la huduma yake kwa nyumba iliyopotea (na daima kuna nyumba iliyopotea katika simulizi la kinabii), kisha akaleta suala la jina lake kama “Mwana wa Daudi,” na hivyo kama Masihi. Katika kipindi chote cha miaka mitatu na nusu, mabishano hayo yanahusisha majina yake mbalimbali, yanayowakilisha tabia na asili yake. Jina lake linashughulikiwa mwanzoni, katika ubatizo wake, kisha katika mazungumzo yake ya mwisho na nyumba iliyopotea wakati wa kuingia kwake kwa ushindi na msalabani, pamoja na vifungu vingine katika injili.

Mafarisayo walikuwa wamezonga karibu na Yesu alipokuwa akijibu swali la mtaalamu wa sheria. Kisha akageuka, akawauliza swali: ‘Mnamfikiriaje Kristo? Ni mwana wa nani?’ Swali hili lilikusudiwa kujaribu imani yao kuhusu Masihi—kuonyesha kama walimwona kuwa ni mtu tu au Mwana wa Mungu. Kwa pamoja wakajibu, ‘Mwana wa Daudi.’ Hiki ndicho cheo ambacho unabii ulikuwa umempa Masihi. Yesu alipoifunua uungu Wake kwa miujiza Yake mikuu, alipowaponya wagonjwa na kuwafufua wafu, watu waliulizana wao kwa wao, ‘Je, huyu si Mwana wa Daudi?’ Yule mwanamke Msirofoinike, Bartimaeus kipofu, na wengine wengi walimlilia msaada, ‘Nihurumie, Bwana, Mwana wa Daudi.’ Mathayo 15:22. Alipokuwa amepanda akiingia Yerusalemu, alipokelewa kwa shangwe ya furaha, ‘Hosana kwa Mwana wa Daudi; Amebarikiwa ajaye kwa jina la Bwana.’ Mathayo 21:9. Na watoto wadogo hekaluni siku hiyo walirudia sifa hiyo ya furaha. Lakini wengi waliomwita Yesu Mwana wa Daudi hawakutambua uungu Wake. Hawakuelewa kwamba Mwana wa Daudi pia ni Mwana wa Mungu.

Akijibu kauli kwamba Kristo alikuwa Mwana wa Daudi, Yesu alisema, ‘Basi, je! Daudi amwitaje Bwana kwa Roho [Roho wa uvuvio utokao kwa Mungu], akisema, Bwana alimwambia Bwana wangu, Keti mkono wangu wa kuume, hata niwaweke adui zako chini ya miguu yako? Basi Daudi akimwita Bwana, amekuwa mwanaweje? Wala hakuna mtu aliyeweza kumjibu hata neno, wala tangu siku ile hakuna mtu aliyethubutu kumwuliza tena maswali.’ *The Desire of Ages*, 609.

Kupakwa kwake mafuta kama Masihi na mazungumzo yake ya mwisho na wale aliokuja kuwaokoa yalihusu uungu wake, uashiraji wa majina yake, na bila shaka kanuni ya kutajwa kwa

mara ya kwanza. Yesu anamaliza kazi yake ya moja kwa moja kwa ajili ya Wayahudi kwa kutumia historia ya Daudi halisi kufundisha kuhusu Daudi wa kiroho. Kwa nini Daudi ataje kuhusu wakati ambapo Bwana anamwambia Bwana aketi kwenye kiti cha enzi pamoja Naye? Kwa sababu mfalme Daudi wa mwanzo anawakilisha Mfalme Daudi wa kiroho mwishoni. Njia pekee ya kuelewa ipasavyo tamko la mwisho la Yesu kwa nyumba iliyopotea ilikuwa kuweza kutumia kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza, jambo lisilowezekana ikiwa hujui kanuni hiyo.

Kauli yake ya mwisho kwa nyumba iliyopotea ilihitaji uelewa wa kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza ili ieleweke. Yesu alimtumia Daudi na mwana wa Daudi kuwasilisha ukweli kwa nyumba iliyopotea kwa ajili ya kauli yake ya mwisho. Maana wao wenyewe walikuwa nyumba ya Daudi. Kwa hiyo Yesu alimchukua baba (Daudi) akamgeuza amwelekee (Mwana wa Daudi), naye pia alimchukua mwana (wa Daudi) akamgeuza amwelekee baba yake (Daudi). Alimgeuza Baba amwelekee mtoto kama ujumbe wa Eliya ulivyotabiriwa kufanya katika "siku za mwisho." Huo ulikuwa ujumbe wake wa mwisho kwa Israeli ya kale halisi, nao ulikuwa ujumbe wa Eliya, kwa kuwa ulitegemea kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza. Kwa hiyo, kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza pia inathibitisha ujumbe wa Yesu kuwa ujumbe wa Eliya kwa mujibu wa kanuni yenyewe. Kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza inadai kwamba ikiwa ujumbe wa Eliya wa Yohana Mbatizaji ulikuwa wa kwanza wa ujumbe wa onyo la mwisho kwa nyumba iliyopotea ya Israeli, basi ujumbe wa mwisho uliowapewa ungekuwa pia ujumbe wa Eliya. Ndivyo ilivyokuwa...

Kwa kuwa hayo yote yamesemwa, sasa ningetoa hoja kutokana nayo yote inayotegemea kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza - Alfa na Omega. Kulikuwa na mzozo kuhusu uelewa wa Mungu ni nani na ni wa namna gani mwanzoni mwa Israeli ya kale, uliokuwa kielelezo cha mzozo huohuo mwishoni mwa Israeli ya kale. Mwishoni mwa Israeli ya kale, kazi ya Kristo ilijumuisha kufundisha nyumba iliyopotea ya Israeli Mungu ni nani na ni wa namna gani. Katika historia ya mwisho kulikuwa na upinzani dhidi ya Kristo uliotegemezwa juu ya kweli ya asili iliyowekwa mwanzoni. Israeli ya kiroho ya kisasa itakuwa na sifa zilezile za kinabii katika historia yake.

Mwanzoni mwa Uadventista, wanahistoria wanatuarifu kwamba wafuasi wa Miller waliundwa hasa na watu kutoka madhehebu mawili ya Kikristo: Wametodisti na Christian Connection. Imani za msingi za Umetodisti zilijikita katika kuishi maisha sahihi ya Kikristo. Walikuwa na "mbinu." Imani ya msingi ya Christian Connection inaweza kufupishwa kama upinzani dhidi ya fundisho la Kikatoliki la Utatu.

Kwa kadiri utafiti wangu umefikia, takriban viongozi wote wa Wamillerite walishikilia fundisho hilo la Christian Connection. Kuna matawi mengi ya Seventh-day Adventist Reform Movement (SDARM) ambayo bado yanashikilia na kuendeleza uelewa wa asili wa Wamillerite kuhusu kupinga Utatu. Kitendawili (na chanzo cha sasa cha utata) kwa wale wanaoshikilia uelewa wa waanzilishi kimekuwa, na daima kitakuwa, jinsi ya kujibu vifungu vingi na mbalimbali ambamo Dada White anapinga moja kwa moja msimamo wa mafundisho wanaounga mkono na kuutangaza.

Nimeagizwa kusema, Maoni ya wale wanaotafuta mawazo ya kisayansi ya juu hayapaswi kuaminiwa. Maelezo kama yafuatayo hutolewa: 'Baba ni kama nuru isiyoonekana: Mwana ni kama nuru iliyofanyika mwili; Roho ni nuru iliyoenea kote.' 'Baba ni kama umande, mvuke

usioonekana; Mwana ni kama umande uliokusanywa katika umbo la kupendeza; Roho ni kama umande uliodondoka kwenye makao ya uhai.' Uwakilishi mwingine: 'Baba ni kama mvuke usioonekana; Mwana ni kama wingu zito la kijivu; Roho ni mvua iliyoanguka na inayofanya kazi kwa nguvu ya kuburudisha.'

Taswira hizi zote za kiroho ni ubatili mtupu. Hazikamiliki, si za kweli. Zinadhoofisha na kupunguza Ukuu ambao hakuna mfano wa kidunia unaoweza kulinganishwa nao. Mungu hawezi kulinganishwa na vitu vilivyoubwa na mikono yake. Hivi ni vitu vya kidunia tu, vinavyoteseka chini ya laana ya Mungu kwa sababu ya dhambi za mwanadamu. Baba hawezi kuelezwa kwa vitu vya duniani. Baba ndiye ukamilifu wote wa Uungu kimwili, naye haonekani kwa macho ya wanadamu wenye kufa.

Mwana ndiye utimilifu wote wa Uungu uliodhihirishwa. Neno la Mungu humtangaza kuwa 'chapa halisi ya nafsi yake.' 'Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe wa pekee, ili kila amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele.' Hapa, utu wa Baba unaonyeshwa.

Mfariji ambaye Kristo aliahidi kumtuma baada ya kupaa kwake mbinguni, ni Roho katika ukamilifu wote wa Uungu, akidhihirisha nguvu ya neema ya kimungu kwa wote wanaompokea na kumwamini Kristo kama Mwokozi wa kibinafsi. Kuna nafsi tatu zilizo hai za Utatu wa mbinguni; kwa jina la hizi nguvu kuu tatu—Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu—wale wanaompokea Kristo kwa imani hai hubatizwa, na nguvu hizi zitashirikiana na raia watiifu wa mbinguni katika jitihada zao za kuishi maisha mapya katika Kristo. Ushuhuda Maalum, Mfululizo B, namba 7, 62, 63.

Kifungu hicho kinatambua "maoni ya wale" waliokuwa wakimfafanua Baba, Mwana na Roho kama "mambo ya dunia." Kisha anasema, "Baba hawezi kufafanuliwa kwa mambo ya dunia." Tambua mambo mawili anayoyasema, ingawa moja linaweza kuonekana kama mgongano. Anatambua maelezo ya uongo ya Uungu yanayobainisha miungu watatu, kama unavyoweza kusema. Ni maelezo ya uongo ya Uungu, lakini hatoi maoni kuhusu ukweli kwamba ufafanuzi wa uongo wa Uungu pia si sahihi kwa sababu una idadi isiyo sahihi ya miungu katika Uungu.

Zingatia pia kwamba anasema kuwa mambo ya duniani hayawezi kutumika kumwelezea Baba. Katika kauli hiyo hiyo, yeye mwenyewe anatumia mambo ya duniani. Ni wanadamu ndio walio na watoto na mama na baba na mashangazi na binamu. Naye Yesu anatwambia kwamba hakutakuwa tena na kuoja wala kuolewa mbinguni, katika dunia iliyoanywa upya, kwa maana tutakuwa kama malaika. Hakuna malaika wa kiume wala wa kike. Istilahi zinazotumiwa na wanadamu kufafanua uhusiano wao wao kwa wao zimetumiwa na Mungu kutufundisha kuhusu asili Yake na tabia Yake, lakini hata "mambo ya duniani" ambayo uvuvio umetumia kuwafundisha wanadamu kuhusu tabia na asili ya Mungu si kamilifu.

Tumeambiwa kwamba, "Kuna nafsi tatu hai za watatu wa mbinguni" ... "Baba, Mwana, na Roho Mtakatifu." Ni chukizo kuambatanisha hisia za uspiritisti za kidunia na nafsi hizi tatu, lakini si chukizo kuambatanisha "jina la hizi nguvu kuu tatu" na ufafanuzi wa kibiblia wa Uungu.

Nabii mwanamke anasema “jina” la nguvu kuu tatu zinazounda Uungu ni Baba, Mwana na Roho Mtakatifu. Kama ilivyo kwa kila kweli ya kibiblia, inapowekwa pamoja mstari juu ya mstari, ushuhuda kamili lazima uwe na kila alama ya njia iliyofunuliwa. Ushuhuda wa manabii unapaswa kuunganishwa. Danieli anampa Kristo jina Palmoni (miongoni mwa majina mengine, lakini hili ni mfano tu). Yohana anamwita Alfa na Omega na Musa anamwita Yehova. Kulingana na Ellen White, jina lake ni Baba, Mwana na Roho Mtakatifu.

Shetani yuko ... daima akiingiza kwa nguvu mambo bandia—kuwaongoza mbali na ukweli. Udanganyifu wa mwisho kabisa wa Shetani utakuwa kuufanya ushuhuda wa Roho wa Mungu usiwe na athari yoyote. ‘Mahali pasipokuwa na maono, watu huangamia’ (Mithali 29:18). Shetani atafanya kazi kwa ujanja mkubwa, kwa njia mbalimbali na kupitia vyombo mbalimbali, ili kuitikisa uhakika wa watu wa mabaki wa Mungu katika ushuhuda wa kweli.

"Kutachochewa chuki ya kishetani dhidi ya Ushuhuda. Matendo ya Shetani yatakuwa ya kuyumbisha imani ya makanisa katika huo, kwa sababu hii: Shetani hawezi kuwa na njia iliyo wazi kiasi hicho ya kuleta udanganyifu wake na kuzifunga roho katika upotovu wake ikiwa maonyo na makaripio na mashauri ya Roho wa Mungu yatiliwa maanani." Ujumbe Teule, kitabu cha 1, 48.

Hoja fupi ya pembeni kutoka kifungu hiki. Yohana amewekwa uhamishoni katika Patmo kwa ajili ya Neno la Mungu na ushuhuda wa Yesu. Kuna walengwa wawili wa ujumbe wa malaika wa tatu: wale walio nje ya Uadventista na wale walio ndani ya Uadventista. Yohana anawakilisha Mwadventista ambaye si tu kwamba anateswa na dunia kwa sababu ya utii wake kwa Biblia, bali pia anateswa kwa sababu ya utii wake kwa maandiko ya Roho ya Unabii. Mateso yanayoelekezwa dhidi ya Roho ya Unabii yanatoka ndani, si kutoka nje.

Hapo mwanzo wa Israeli ya kale, baada ya miaka mia nne huko Misri, wale waliokusudiwa kuwa watu wa agano walioteuliwa hawakuwa tena wakiishika Sabato. Hawakujua tabia wala asili ya Kristo. Walishikilia dhana potofu kuhusu Mungu walizopandikizwa wakiwa utumwani. Mapigo kumi; ukombozi wa Bahari ya Shamu; mana ya mbinguni; patakatifu na vyombo vyake vyote; sherehe takatifu; ua wa nje, Mahali Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu; sheria ya Mungu; Mwamba uliowafuata; maji yaliyotoka katika Mwamba uliowafuata na hata nyoka juu ya fito, vyote vilikusudiwa kuongeza maarifa ya Mungu miongoni mwa watu wake walioteuliwa. Ulikuwa mchakato wa elimu ya hatua kwa hatua. Mchakato huo wa elimu ya hatua kwa hatua uliendelea hadi waandishi “hawakuthubutu kumwuliza maswali zaidi,” ndipo akabainisha somo la mwisho kabisa ambalo wangekuwa nalo katika majadiliano ya wazi pamoja naye, nalo lilihusu jina la Daudi na Kristo ni nani na ni nini.

Mwanzoni mwa Israeli ya kiroho ya kisasa, baada ya miaka 1260 katika Babeli ya kiroho, wale ambao walipaswa kuwa watu walioteuliwa wa agano hawakushika tena Sabato. Hawakujua tabia wala asili ya Kristo. Walishikilia mawazo potofu kuhusu Mungu waliyopandikiziwa walipokuwa utumwani. Historia ya Uadventista, pamoja na alama zake za njia, uasi wa imani, maridhiano na mapambano ya ndani, ilifika hatua katika miaka ya 1880 wakati The Desire of Ages ilipochapishwa. Kilichowekwa wazi katika kitabu hicho, ukurasa wa 671, ni ufahamu kuhusu Uungu ambao umeendelea mbali zaidi ya uelewa uliotoka katika karne ya kumi na nane.

Israeli ya kale ilikumbwa na mzozo mwishoni mwake, uliosababishwa na uelewa mdogo kuhusu Uungu, uliotegemea uelewa waliokuwa nao tangu mwanzo wa historia yao. Ushuhuda wa Yesu unasema, iwe Baba, Mwana au Roho Mtakatifu, wote ni "utimilifu wote wa Uungu kimwili" (Colossians 2:9). Ushuhuda wa Biblia unasema, "Sikiza, Ee Israeli: Bwana Mungu wetu ni Bwana mmoja" (Deuteronomy 6:4).

Israeli ya kisasa inashikilia mawazo mbalimbali kuhusu Uungu, na moja tu ndilo sahihi. Mwishoni mwa kipindi cha Israeli ya kisasa Mungu atakamilisha kazi ya kufunua tabia Yake, akifanya hivyo ilhali wakati wa rehema bado upo. Ndivyo alivyowatendea Wayahudi, naye habadiliki kamwe. Ni hakika tutaendelea kukua katika kuelewa asili na tabia ya Mungu katika umilele wote, lakini kumekuwa na mstari wa kinabii wenye makusudi wa ukweli unaodhihirisha juhudi za Mungu za kuwaelimisha watu Wake kumhusu Yeye mwenyewe, na historia hiyo ni sehemu ya elimu anayotaka kufundisha sasa, na taarifa zinazopakikana katika neno la kinabii kuhusu mchakato huo wa elimu zinabainisha mwisho wa mjadala unaolingana na kufungwa kwa mlango wa rehema.

"Kristo ni Mwana wa Mungu aliyekuwapo kabla ya vyote, anayekuwapo kwa nafsi Yake mwenyewe.... Anapozungumza kuhusu kuwepo Kwake kabla, Kristo anairudisha akili nyuma kupitia enzi zisizohesabika. Anatumakikishia kwamba hakuwahi kuwapo wakati ambao Hakuwa katika ushirika wa karibu na Mungu wa milele. Yeye, ambaye Wayahudi wakati huo walikuwa wakisikiliza sauti Yake, alikuwa pamoja na Mungu kama mmoja aliyekuzwa pamoja Naye." Signs of the Times, Agosti 29, 1900.

Alikuwa sawa na Mungu, asiye na kikomo na mwenye uweza wote.... Yeye ni Mwana wa milele, anayekuwepo kwa nafsi yake.

Ingawa Neno la Mungu linasema kuhusu ubinadamu wa Kristo alipokuwa duniani, pia linasema kwa uwazi kuhusu uwepo wake wa awali. Neno lilikuwepo kama kiumbe wa kimungu, yaani Mwana wa milele wa Mungu, katika muungano na umoja na Baba yake. Tangu milele alikuwa mpatanishi wa agano, yeye ambaye ndani yake mataifa yote ya dunia, Wayahudi na Wamataifa, wakimkubali, wapate kubarikiwa. 'Neno lilikuwa kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu.' Kabla ya wanadamu au malaika kuumbwa, Neno lilikuwa kwa Mungu, nalo lilikuwa Mungu. Review and Herald, 5 Aprili 1906.

Katika kifungu hicho ananukuu maneno ya kwanza kabisa ya John.

Hapo mwanzo kulikuwa Neno, na Neno alikuwa pamoja na Mungu, na Neno alikuwa Mungu. Hilo hilo lilikuwa mwanzoni pamoja na Mungu. Vitu vyote vilifanyika kupitia kwake; wala pasipo yeye hakikufanyika chochote kilichofanyika. Yohana 1:1-3.

Hapo mwanzo kulikuwa angalau miungu wawili, maana Yohana amesema, "Neno lilikuwa Mungu na lilikuwa pamoja na Mungu." Katika aya ya kwanza ya kitabu cha Mwanzo, neno la Kiebrania "Elohim" linatafsiriwa kuwa Mungu. Mara nyingi katika neno la Mungu, "Elohim" huwekwa katika muundo wa kisarufi unaoonyesha Mungu mmoja, lakini hata hivyo ni wingi. Yohana anaondoa wazo kwamba "Elohim" katika aya hiyo ni Mungu mmoja kupitia ushuhuda wake wa pili kuhusu jambo hilo. Ushuhuda wake unathibitisha uwepo wa angalau miungu wawili.

Ya kusumbua zaidi kwa wapinga Utatu wanaodai kushikilia Roho ya Unabii ni kwamba hapo mwanzo “Roho ya Mungu alitanda juu ya uso wa maji.” Je, “Roho” aliyekuwa akitanda juu ya maji ni Baba au Mwana, au alikuwa mtu wa tatu wa kundi la watatu wa mbinguni kama Dada White anavyomrejelea? Mistari mitatu ya kwanza katika injili ya Yohana hufuatiwa na maneno haya.

Ndani yake kulikuwa na uzima; na huo uzima ulikuwa nuru ya watu. Nayo nuru hung'aa gizani; wala giza haliwezi. Yohana 1:4, 5.

Rejea ya nuru na giza iko sambamba kabisa na mwanzo wa Kitabu cha Mwanzo unaosema.

Mungu akasema, Iwe nuru; ikawa nuru. Mungu akaona nuru, ya kuwa ni njema; Mungu akaitenga nuru na giza. Mwanzo 1:3, 4.

Tutarejea hivi punde kwenye vifungu hivi viwili sambamba kuhusu nuru, ambayo ndiyo mada katika simulizi la uumbaji linalofuata baada ya utangulizi wa Uungu. Mwanzoni, ukweli wa kwanza unaoshughulikiwa ni muundo au asili ya Uungu. Lakini kifungu hiki hakiishii hadi sura ya pili, aya ya tatu, ambapo tunakuta kwamba maneno matatu ya mwisho katika simulizi la uumbaji yanaanza na herufi tatu za Kiebrania ambazo pamoja zinaunda neno linalotafsiriwa kama “ukweli.”

Mwanzoni, simulizi la uumbaji linamtambulisha Uungu, kisha linaweka wazi nguvu ya kuumba ya Neno Lake, na hatimaye kifungu hilo linamalizika kwa saina ya kimungu inayowakilisha ukweli, ujumbe wa malaika wa tatu, na jina la Mungu kama linavyowakilishwa na Alfa na Omega.

Na siku ya saba Mungu akamaliza kazi yake aliyokuwa ameifanya; akapumzika siku ya saba kutoka katika kazi yake yote aliyokuwa ameifanya. Naye Mungu akaibariki siku ya saba, akaifanya kuwa takatifu; kwa kuwa katika siku hiyo alipumzika kutoka katika kazi yake yote ambayo Mungu aliiumba na kuifanya. Mwanzo 2:2, 3.

Mwisho wa kweli za kwanza zinazofundishwa katika Neno la Mungu ndiyo kilele cha kifungu hicho. Kifungu hicho kinamalizika kwa maneno matatu “Mungu,” “aliumba” na “alifanya,” hivyo kusisitiza mwanzo wa kifungu hicho, na kwa uzito uleule kusisitiza Sabato ya siku ya saba. Sabato bila shaka ni ishara ya uumbaji na alama kati ya Mungu na watu Wake wateule. “Kweli” inawakilishwa katika herufi tatu zinazoanza kila moja ya yale maneno matatu ya mwisho ya uumbaji. Ushuhuda huo unasisitiza jinsi ilivyo muhimu na yenye maana kweli ya Sabato, lakini la kina vilevile ni kwamba zile herufi tatu pia zinawakilisha hatua tatu za ujumbe wa malaika wa kwanza, wa pili na wa tatu. Hivyo, katika kifungu cha kwanza kabisa cha Biblia, Sabato kama ishara ya uwezo wa uumbaji wa Mungu pia inatambuliwa kama suala la jaribio mwishoni mwa wakati. Kitabu cha mwisho katika Biblia kinatoa shahidi wa tatu kuandamana na ushuhuda wa Yohana katika injili yake.

Yohana kwa makanisa saba yaliyoko Asia: Neema na amani kwenu, kutoka kwake yeye aliye, aliyekuwako, na atakayekuja; na kutoka kwa Roho saba walioko mbele ya kiti chake cha enzi; na kutoka kwa Yesu Kristo, shahidi mwaminifu, mzaliwa wa kwanza miongoni mwa wafu, na mkuu wa wafalme wa dunia. Kwake yeye aliyetupenda, akatusafisha kutoka katika dhambi zetu kwa damu yake mwenyewe, na akatufanya kuwa wafalme na makuhani kwa Mungu na

Baba yake; kwake kuwe utukufu na mamlaka hata milele na milele. Amina. Tazama, anakuja pamoja na mawingu; na kila jicho litamwona, na hata wale waliomchoma; na koo zote za dunia wataomboleza kwa ajili yake. Naam, Amina. Mimi ni Alfa na Omega, mwanzo na mwisho, asema Bwana, yeye aliye, aliyekuwako, na atakayekuja, Mwenyezi.

Mimi Yohana, ambaye pia ni ndugu yenu, na mshirika wenu katika dhiki, na katika ufalme na uvumilivu wa Yesu Kristo, nilikuwa katika kisiwa kiitwacho Patmo, kwa ajili ya neno la Mungu, na kwa ajili ya ushuhuda wa Yesu Kristo. Nilikuwa katika Roho siku ya Bwana, nikasikia nyuma yangu sauti kuu, kama ya baragumu, ikisema, Mimi ni Alfa na Omega, wa kwanza na wa mwisho; na, Uyaonayo, yaandike katika kitabu, upeleke kwa makanisa saba yaliyo Asia; Efeso, na Smirna, na Pergamo, na Thiatira, na Sardi, na Filadelfia, na Laodikia. Ufunuo 1:4-11.

Mistari mitatu ya kwanza ya sura ya kwanza ya Ufunuo inatambulisha ujumbe wa onyo la mwisho na jinsi ujumbe huo unavyowasilishwa kutoka kwa Mungu kwa wanadamu. Pia inasema kwamba ni Ufunuo wa Yesu Kristo, hivyo ikitofautisha kati ya kitabu cha Ufunuo na kitabu cha Danieli. Kimoja ni unabii, kingine ni ufunuo.

"Katika Ufunuo vitabu vyote vya Biblia hukutana na kutamatika. Hapa ndipo kikamilisho cha kitabu cha Danieli. Kimoja ni unabii; kingine ni ufunuo. Kitabu kilichotiwa muhuri si Ufunuo, bali ile sehemu ya unabii wa Danieli inayohusu siku za mwisho. Malaika akaagiza, 'Lakini wewe, Ee Danieli, yafunge maneno, na kuutia muhuri kitabu, hata wakati wa mwisho.' Danieli 12:4." Matendo ya Mitume, 585.

Katika Kitabu cha Ufunuo kuna mistari ya unabii inayopaswa kutambuliwa na kuletwa pamoja mstari juu ya mstari. Mistari yote hiyo ya unabii inaishia katika Kitabu cha Ufunuo, lakini kitabu kilichotiwa muhuri hakikuwa Kitabu cha Ufunuo, wala haikuwa tu Kitabu cha Danieli kilichotiwa muhuri, bali kilichotiwa muhuri katika Kitabu cha Danieli kilikuwa "sehemu ile ya unabii wa Danieli inayohusu siku za mwisho."

"Siku za mwisho" zinaweza kueleweka kwa maana ya jumla, lakini kuzifahamu kama maneno yaliyoongozwa na Mungu (ambayo ndivyo yalivyo) kunahitaji pia tutathmini iwapo usemi "siku za mwisho" una uashiraji wa kinabii ulioambatanishwa nao. "Siku za mwisho" ni kipindi maalum katika historia ya kinabii chenye ushahidi mwingi. Natumaini kuweka wazi historia hiyo hivi karibuni. Hasa ni historia ya kuanzia 1798 hadi kufungwa kwa mlango wa rehema. Njia mojawapo ya kulitambua hili ni kwamba katika huduma halisi ya patakatifu kulikuwa na siku moja ya mwaka iliyowakilisha hukumu, nayo ilikuwa Siku ya Upatanisho. Ibada hiyo halisi iliashiria kile ambacho Dada White anakiita Siku ya Upatanisho ya hakika. Siku ya Upatanisho ya kinabii au ya kiroho inawakilisha "siku za mwisho" za wakati wa rehema; inawakilisha kipindi cha hukumu ya mwisho.

Unabii katika Danieli uliotiwa muhuri ulikuwa wa sehemu mbili. Kulikuwa na unabii kuhusu siku za mwisho ambao Wamileraiti walitambua, uliotangaza kufunguliwa kwa hukumu. Sehemu hiyo ya Danieli inawakilishwa na maono ya Mto Ulai ya sura za nane na tisa. Unabii mwingine uliotiwa muhuri katika Danieli unatangaza kufungwa kwa hukumu, na mwisho wa Uadventista, na mwisho wa Marekani, na mwisho wa dunia. Maono hayo yaliwakilishwa na Mto Hiddekel.

"Nuru ambayo Danieli alipokea kutoka kwa Mungu ilitolewa hasa kwa siku hizi za mwisho. Maono aliyoyaona kando ya mito Ulai na Hiddekel, ile mito mikuu ya Shinar, sasa yamo katika mchakato wa kutimia, na matukio yote yaliyotabiriwa hivi karibuni yatatukia." Ushuhuda kwa Wahudumu, 112, 113.

Maono ya Ulayi yalifunuliwa mwaka 1798 na yanalenga patakatifu pa Mungu na watu wake. Maono ya Hidekeli yalifunuliwa mwaka 1989 wakati ambapo, kama ilivyoelezwa katika Danieli kumi na moja, mstari wa arobaini, nchi zilizowakilisha Umoja wa Kisovyeti wa zamani zilisombwa na upapa na Marekani, nayo yanalenga maadui wa watu wa Mungu. Maono hayo mawili yanatumika kama vile makanisa saba na mihuri saba katika kitabu cha Ufunuo. Moja ni historia ya ndani ya kanisa na jingine ni historia ya nje ya kanisa, na yote mawili yanahusu kipindi chote cha historia na ni "hasa kwa" "siku hizi za mwisho."

Lakini ingawa tunambiwa kwamba kitabu cha Ufunuo si kile kitabu kilichotiwa muhuri, pia tunambiwa kwamba ni kitabu kilichotiwa muhuri.

"Ufunuo ni kitabu kilichotiwa muhuri, lakini pia ni kitabu kilichofunguliwa. Kinaandika matukio ya ajabu yatakayofanyika katika siku za mwisho za historia ya dunia hii. Mafundisho ya kitabu hiki ni dhahiri, si ya kifumbo wala yasiyoeleweka. Ndani yake mstari uleule wa unabii umechukuliwa tena kama ilivyo katika kitabu cha Danieli. Baadhi ya unabii Mungu ameurudia, hivyo kuonyesha kwamba unapaswa kupewa umuhimu. Bwana harudii mambo yasiyo na umuhimu mkubwa." Manuscript Releases, juzuu ya 9, uk. 8.

Kitabu cha Ufunuo kimeondolewa muhuri kwa sababu unabii katika Danieli umeondolewa muhuri, na ile ile mifuatano ya unabii iliyoondolewa muhuri katika Danieli ndiyo hiyo hiyo inayopatikana katika Ufunuo. Kilichokuwa kimetiwa muhuri katika kitabu cha Ufunuo kilikuwa ni sehemu ya Ufunuo inayohusiana hasa na watu wa Mungu katika "siku za mwisho." Wakati Dada White aliandika kauli hii, "ngurumo saba" wakati huo zilikuwa zimetiliwa muhuri, kwa hiyo akaandika kwamba "ni kitabu kilichotiwa muhuri." Alisema pia kwamba kitabu cha Danieli kilikuwa "kitabu kilichokuwa kimetiwa muhuri," akikitaja kwa wakati uliopita. Kwake yeye kilikuwa kimeondolewa muhuri mwaka 1798.

Kilichotiwa muhuri kuhusu ngurumo saba wakati wa maisha yake hakikuwa tu matukio ya siku za usoni yanayowakilishwa na ngurumo saba, bali hasa kwamba "ngurumo saba" zinawakilisha kuwa mwanzo wa Uadventista unaenda sambamba na mwisho wa Uadventista. "Ngurumo saba" zinafichua kanuni muhimu zaidi ya kinabii inayohitajika ili kuelewa Ufunuo wa Yesu Kristo, huku pia zikifunua sifa ya asili na tabia ya Mungu, kwamba Yeye ndiye mwanzo na mwisho wa vitu vyote. Unabii unaonyesha kwamba kuna maendeleo ya makusudi ya kweli zinazohusiana na asili na tabia ya Mungu.

Yesu, anapowakilishwa kama "Simba wa kabila la Yuda", anaashiria kazi Anayoitimiza anapofunua ukweli kwa namna ya hatua kwa hatua na kwa utaratibu katika historia. Anautia muhuri neno la kinabii, hadi wakati uliowekwa ambapo linapaswa kueleweka. Anautia muhuri na kuufungua ukweli kwa kusudi la kufundisha. Akiwa Palmoni, Yesu ni Mwenye kuhesabu wa Ajabu, Bwana wa wakati anayedhibiti historia Yake. Akiwa Alfa na Omega, Yeye, miongoni mwa

mambo mengine, ni Bwana wa lugha. Akiwa Simba wa kabila la Yuda, ndiye anayedhibiti wakati ambapo ukweli unafunuliwa kwa wanadamu.

Katika Ufunuo sura ya kwanza, baada ya mistari mitatu ya kwanza, Uungu unaonyeshwa kama nafsi tatu tofauti.

Yohana kwa makanisa yale saba yaliyoko Asia: Neema na amani ziwe kwenu,

kutoka kwake yeye aliyeko, aliyekuwako, na atakayekuja;

na kutoka kwa roho saba walioko mbele ya kiti chake cha enzi;

Na kutoka kwa Yesu Kristo, ambaye ni shahidi mwaminifu, mzaliwa wa kwanza wa waliokufa, na mkuu wa wafalme wa dunia. Ufunuo 1:4, 5.

Utangulizi wa kitabu cha mwisho cha Biblia unatuma salamu wazi kwa kanisa la Mungu, na salamu hizo zinamtambulisha Baba, Roho na Mwana. Mwisho wa Neno la Mungu unarudia mwanzo, na kwa kufanya hivyo unasisitiza umuhimu wa ufahamu sahihi wa Uungu. Unafanya hivyo kwa ajili ya wale watakaokuwa Wafiladelfia na watakaounda mia arobaini na nne elfu. Hao ni watu wa agano wa mwisho, ambao wamekuwa wakitolewa kwa mifano katika mtiririko wa historia ya agano. Ushuhuda huo, miongoni mwa kweli nyingine, unaonyesha kwamba Mungu amekuwa akitafuta hatua kwa hatua kuongeza maarifa ya asili na tabia yake katika historia yote ya kinabii.

Alama kubwa zaidi katika Biblia ya ukosefu wa mwanadamu wa kumjua Mungu ilikuwa Farao, aliyewakilisha Misri, ishara ya ulimwengu mzima na hivyo wanadamu wote. Alama hiyo ya njia inaanzisha mchakato mwanzoni mwa Israeli halisi, ambako Mungu alikuwa akitafuta kulifanya jina Lake lijulikane. Mwishoni mwa Israeli halisi, mzozo kuhusu jina la Mungu ulirudiwa. Mwishoni mwa Israeli halisi Yesu aliashiria mwingiliano wake na Wayahudi kwa kuitambua historia ya Daudi na kutumia "kanuni ya kutajwa kwa mara ya kwanza" kuwakilisha tamko la mwisho kuhusu upofu wa Laodikia wa Wayahudi. Hawakuweza kuelewa alichokuwa akisema, kwa kuwa hawakujua kanuni ya Alfa na Omega, wala hawakumjua Alfa na Omega aliyekuwa amesimama mbele yao.

Mwanzoni mwa Israeli wa kiroho, kuna mlingano na mzozo uliowakilishwa kwa mfano katika historia ya Musa. Kadiri Uadventista ulivyosonga kupitia historia ya "siku za mwisho," kumetolewa nafasi nyingi za kuelewa zaidi kuhusu Alfa na Omega, kama ilivyokuwa kwa Israeli ya kale. Kuna wakati ambapo hakutakuwa na maswali zaidi mwishoni mwa Uadventista, kama ilivyokuwa katika siku za Kristo.

Tukirudi katika kifungu cha Ufunuo sura ya kwanza tunaona kwamba neema na amani zimetumwa kutoka kwa Yeye aliyeko, aliyekuwako, na atakayekuja, na pia kutoka kwa Roho saba, na pia kutoka kwa Yesu. Uungu umeonyeshwa kama Yesu, Roho saba, na Yeye aliyeko, aliyekuwako, na atakayekuja, hivyo kutufahamisha kwamba ni Baba ndiye anayemiliki sifa zinazoonyeshwa kama Yeye aliyeko, aliyekuwako, na atakayekuja. Sifa hizi zinaonyesha asili ya milele ya Mungu. Amekuwapo daima, na katika aya ya nane na ya tisa sifa hiyo inahusishwa waziwazi na Yesu.

Mimi ni Alfa na Omega, mwanzo na mwisho, asema Bwana, aliye, aliyekuwako, na atakayekuja, Mwenyezi. Mimi Yohana, ndugu yenu pia, na mshirika katika dhiki, na katika ufalme na uvumilivu wa Yesu Kristo, nilikuwa katika kisiwa kiitwacho Patmo, kwa ajili ya neno la Mungu, na kwa ajili ya ushuhuda wa Yesu Kristo. Nilikuwa katika Roho siku ya Bwana, nikasikia nyuma yangu sauti kuu, kama ya tarumbeta, ikisema, Mimi ni Alfa na Omega, wa kwanza na wa mwisho; na, Uonacho, kiandike katika kitabu, na ukitume kwa makanisa saba yaliyo katika Asia; kwa Efeso, na kwa Smirna, na kwa Pergamo, na kwa Thiatira, na kwa Sardi, na kwa Filadelfia, na kwa Laodikia. Ufunuo 1:8-11.

Wale walio na Biblia inayoandika maneno ya Yesu kwa rangi nyekundu wanajua kwamba katika aya ya nane na ya kumi na moja ndiye Yesu anayesema. Katika aya hizo Yesu anabainisha kwamba ana asili ya milele ileile kama Baba anapojitambulisha kuwa "Bwana, aliyeko, aliyekuwako, na atakayekuja," na pia anaongeza kwamba Yeye ni "Mwenyezi."

Jambo la kwanza kabisa ambalo Yesu analosema mwanzoni mwa kitabu cha Ufunuo, kitabu kinachotambulisha kwamba ni Ufunuo wa Yesu Kristo, ni kwamba Yeye ni Alfa na Omega, kwamba Yeye pia ni wa milele kama vile Baba alivyo, na kwamba Yeye pia ni Mungu Mwenyezi. Sifa za asili ya Mungu ndizo maneno ya kwanza kabisa katika kitabu cha Ufunuo kutoka kwa Yesu. Sifa hizo ni vikwazo vya moja kwa moja kwa Waadventista ambao bado wanatetea msimamo wa asili kuhusu Uungu. Wanaamini kulikuwa na wakati ambapo Baba alimzaa Mwana Wake.

Mwisho wa kitabu cha Ufunuo unalingana na mwanzo wa kitabu cha Ufunuo.

Marejeo ya Pili hufuata maelezo kuhusu Uungu. Katika sura ya ishirini na mbili tunagundua kwamba mwisho wa kitabu unakubaliana na mwanzo wa kitabu, na aya ya kumi na mbili inalingana na aya ya saba ya sura ya kwanza kwa kutaja Marejeo ya Pili.

Na tazama, naja upesi; na ujira wangu u pamoja nami, kumlipa kila mtu sawasawa na matendo yake. Mimi ni Alfa na Omega, mwanzo na mwisho, wa kwanza na wa mwisho. Heri wale wazitendao amri zake, ili wapate haki ya mti wa uzima, na waingie mjini kupitia milangoni. Kwa maana nje wako mbwa, na wachawi, na wazinzi, na wauaji, na waabudu sanamu, na kila apendaye na atendaye uongo. Mimi Yesu nimentuma malaika wangu kuwashuhudia ninyi mambo haya katika makanisa. Mimi ni shina na mzao wa Daudi, na nyota ya asubuhi yenye kung'aa. Na Roho na bibi-arusi husema, Njoo. Naye asikiaye na aseme, Njoo. Naye mwenye kiu na aje. Na ye yote apendaye, na achukue maji ya uzima bure. Ufunuo 22:12-17.

Baada ya kurejelea Marejeo ya Pili, Yesu, kama ilivyo katika Ufunuo sura ya kwanza, anajitambulisha kama Alfa na Omega. Kisha anatofautisha kati ya wale watakaosikia na wale ambao hawatasikia kile ambacho Roho alisema kwa makanisa. Anarejelea mchakato wa mawasiliano ulioonyeshwa katika aya ya kwanza hadi ya tatu za sura ya kwanza, kwa kubainisha kwamba alimtuma Gabrieli akiwa na ujumbe kwa Yohana.

Kisha anarudi kwa kauli ya mwisho aliyoitoa kwa Waandishi na Mafarisayo mwishoni mwa Israeli ya kale. Anaunganisha miisho yote miwili ya Israeli halisi na ya kiroho pamoja, kwa kujibu katika kitabu cha Ufunuo kwa wale wa "siku za mwisho" kile ambacho Wayahudi katika "siku zao za

mwisho” hawakuweza kukielewa. Anasema kwamba yeye ni shina (mwanzo) na mzao (mwisho) wa Daudi. Hoja ya Daudi na Bwana wake ilikuwa kauli ya mwisho ambayo Yesu aliitoka kwa Wayahudi waliokuwa wakibishana, na inaashiria tangazo la mwisho kwa wale wa siku za mwisho ambao, kulingana na ujumbe kwa kanisa la Filadelfia, wanadai kuwa ni Wayahudi, lakini si Wayahudi.

Tazama, nitawafanya wale wa sinagogi la Shetani, wasema kwamba ni Wayahudi, na si, bali wanasema uongo; tazama, nitawafanya waje na kusujudu mbele ya miguu yako, wapate kujua ya kuwa nimekumenda. Kwa kuwa umelishika neno la subira yangu, mimi nami nitakulinda na saa ya kujaribiwa, itakayokuja juu ya ulimwengu wote, kujaribu wale wakao juu ya nchi. Ufunuo 3:9, 10.

Wale wanaoabudu miguuni pa watakatifu ni Waadventista wa Laodikia waliotapikwa kutoka kinywani mwa Bwana.

Unadhani kwamba wale wanaoabudu miguuni pa mtakatifu, (Ufunuo 3:9), mwishowe wataokolewa. Hapa inanibidi nitofautiane nawe; kwa kuwa Mungu alinionesha kwamba kundi hili lilikuwa la watu waliokiri kuwa Waadventista, waliokuwa wameanguka, na 'wakimsulubisha tena Mwana wa Mungu kwao wenyewe, na kumtia aibu hadharani.' Na katika 'saa ya jaribu,' ambayo bado haijaja, ili kuonyesha tabia ya kweli ya kila mmoja, watajua kwamba wamepotea milele; nao, wakiwa wamelemewa na maumivu makali ya roho, watasujudu miguuni pa mtakatifu. Neno kwa Kundi Dogo, 12.

Kwa mujibu wa Biblia na Roho ya Unabii, wale wanaosujudu mbele ya miguu ya watakatifu ni wanachama wa sinagogi ya Shetani. Wanadai kuwa ni Wayahudi, lakini si Wayahudi. Waadventista wenye haki ndio wanaohutubiwa katika kanisa la Filadelfia. Mia arobaini na nne elfu ni Wafiladelfia, na wale wanaodai kuwa ni Wayahudi ilhali si, ni Walaodikia. Kuna makundi mawili ya watu waaminifu katika “siku za mwisho,” mia arobaini na nne elfu na wale wafia-dini. Kuna makanisa mawili tu kati ya yale saba yasiyo na lawama yoyote. Moja ni Filadelfia, linalowakilisha wale wasiokufa, na jingine ni Smirna, linalowakilisha wafia-dini waaminifu. Wafia-dini na wale wasiokufa, yaani Smirna na Filadelfia, ndiyo makanisa pekee kati ya yale saba ambayo ujumbe waliopokea hauna lawama. Hata hivyo, makanisa yote mawili yalipaswa kushughulika na wale waliodai kuwa ni Wayahudi, lakini hawakuwa. Hivi ndivyo ilivyo, kwa kuwa wote ni wanachama wa kanisa lilelile katika “siku za mwisho” wakikabili hali zilezile; kundi moja limepangiwa kushuhudia kwa damu yao, linalowakilishwa na Musa katika Mlima wa Kubadilika Sura, na kundi lingine linawakilishwa na Eliya ambaye hakufa kamwe.

Na kwa malaika wa kanisa lililo katika Smirna andika; Haya ndiyo asemayo wa kwanza na wa mwisho, aliyekuwa amekufa, naye yu hai; Najua matendo yako, na dhiki yako, na umaskini wako (lakini wewe ni tajiri); tena najua matukano ya wale wasema kwamba ni Wayahudi, wala si, bali ni mkutano wa Shetani. Usiogope hata mojawapo ya mambo hayo utakayoyateswa nayo; tazama, Ibilisi atawatupa baadhi yenu gerezani, ili mpate kujaribiwa; nanyi mtakuwa na dhiki siku kumi; uwe mwaminifu hata kufa, nami nitakupa taji ya uzima. Ufunuo 2:8-10.

Yesu anapoelezea hali mbaya ya kanisa la Smirna, anatoa sifa moja tu anaposema, “lakini wewe u tajiri,” hivyo akiwaweka kinyume na wale wa sinagogi la Shetani ambao si matajiri. Wale katika Ufunuo ambao ni Waadventista na wanaodhani kuwa ni matajiri, ilhali sivyo, ndio wale Wayahudi wasemao kuwa wao ni Wayahudi, na si hivyo—maana wao ni Waadventista Wasabato wa Laodikia.

Mwanzoni mwa Ufunuo, Uungu unaonyeshwa kama nafsi tatu, na mwishoni mwa kitabu cha Ufunuo Yesu na Roho wametajwa moja kwa moja, lakini si Baba. Hilo si tatizo, kwa sababu kanuni ya "mstari juu ya mstari" ikiambatana na ile kwamba cha kwanza kinaonyesha cha mwisho, inadai kwamba Baba atambuliwe katika aya za mwisho za Ufunuo, kwa maana tayari ametambulishwa kuwa yupo katika aya za mwanzo. Si tofauti na Injili ya Yohana sura ya kwanza, ambapo Yohana hamtaja moja kwa moja Roho, lakini Roho anaeleweka kuwapo, kwa kuwa Roho alikuwapo mara ya kwanza kabisa tamko "hapo mwanzo" lilipoandikwa. Ushuhuda wa Injili ya Yohana katika sura ya kwanza unaanza kwa tamko lile lile "hapo mwanzo."

"Mwanzo" ni ishara ya kinabii na unapaswa kupimwa kwa kanuni za kinabii, zikiwemo mstari juu ya mstari. Mwanzo wa Musa, ndio mwanzo wa Injili ya Yohana, ndio mwanzo wa kitabu cha Ufunuo na pia ndio mwisho wa Ufunuo. Katika mistari hiyo minne, mara mbili nafsi zote tatu za watatu wa mbinguni hutambulishwa, na katika mstari mmoja (Injili ya Yohana) huenda Roho akawa hayupo, na katika mstari wa nne Baba hayupo, lakini zinapounganishwa, nafsi zote tatu za Kimungu zinawakilishwa katika mistari yote minne.

Kristo alikuja kumdhihirisha Baba, na Roho Mtakatifu alikuja kumdhihirisha Mwana. Wote watatu walitoa dhabihu za milele. Baba aliupenda ulimwengu sana hata akamtoa Yesu, Yesu aliupenda ulimwengu sana kiasi kwamba alikubali kujivika milele mwili wa wale aliowaumba. Ni aina gani ya kutoa inayoakisiwa katika tendo la Muumba kuchagua kuwa sehemu ya uumbaji Wake? Nafsi ya tatu ya Uungu alijitoa mwenyewe, kwa kuwa amekubali nafasi ya kuishi ndani ya kiumbe kilichoumbwa kitiwacho mwanadamu—kwa umilele wote.

Huenda kwa sababu hii ndiko kunakofanya Roho Mtakatifu kuhusishwa mara kwa mara na ishara za watu wa Mungu. Yeye ndiye Nafsi katika Utatu wa Mungu anayekaa pamoja na wanadamu. Kwa hiyo, katika Maandiko, ishara za Roho Mtakatifu mara nyingi huwakilishwa na alama inayomwakilisha yeye pamoja na wanadamu. Hapo mwanzo Roho wa Mungu alitanda juu ya uso wa maji.

Kisha akaniambia, Maji yale uliyoyaona, pale anakokaa yule kahaba, ni watu, na makutano, na mataifa, na lugha. Ufunuo 17:15.

Samani pekee katika patakatifu alilolisimamisha Musa ambayo haikuwa na mfano uliobainishwa mahsusi kwa mafundi kuufuata ilikuwa kinara cha taa chenye matawi saba. Kinara hicho kinawakilisha muunganiko wa ubinadamu na uungu. Kwa sababu hii, muundo wa kinara cha taa ndicho kipengele pekee katika patakatifu kilichoachwa kwa mchango wa wanadamu. Mivinara saba ya taa ambayo Kristo anatembea katikati yao inatambulishwa kuwa makanisa saba, lakini kinara hicho kilikuwa kikiwashwa kwa mafuta, yakimwakilisha Roho Mtakatifu, na mitambi ya taa iliyoshikilia mwali wa nuru ilitengenezwa kutokana na mavazi meupe ya kitani ya makuhani

yaliyokuwa yametumika, ikiwakilisha haki ya Kristo inayong'aa kama nuru ya ulimwengu. Watu wa Mungu ndio nuru ya ulimwengu, lakini nuru hiyo huwashwa na kudumishwa tu kwa mafuta ya Roho Mtakatifu. Roho Mtakatifu mara nyingi anahusishwa na watu katika maelezo yanayomhusu katika Maandiko.

Na kutoka katika kiti cha enzi kulitoka umeme na ngurumo na sauti; na palikuwa na taa saba za moto zikiwaka mbele ya kiti cha enzi, ambazo ndizo Roho saba za Mungu. Ufunuo 4:5.

Hapa, taa saba zimetambuliwa kama "Roho saba za Mungu," lakini tunaambiwa kwamba vinara saba vya taa ndiyo makanisa saba.

Siri ya zile nyota saba ulizoziona katika mkono wangu wa kuume, na vile vinara saba vya dhahabu. Nyota zile saba ni malaika wa makanisa saba; na vile vinara saba ulivyoona ni makanisa saba. Ufunuo 1:20.

Vinara saba vya taa ni roho saba, na pia ni kanisa la Mungu.

Nikaona, na tazama, katikati ya kile kiti cha enzi, na wale viumbe hai wanne, na katikati ya wale wazee, alisimama Mwana-Kondoo, kana kwamba amechinjwa, mwenye pembe saba na macho saba, ambayo ndiyo Roho saba za Mungu, zilizotumwa duniani kote. Ufunuo 5:6.

Pembe saba na macho saba pia ni Roho Mtakatifu anayemtumwa ulimwenguni kote, na Mkristo anapobatzwa, hutumwa ulimwenguni kote, kwa kuwa alibatizwa kwa jina la Baba, na Mwana, na Roho Mtakatifu. Katika baraka iliyotamkwa juu ya wafia dini wa mgogoro wa sheria ya Jumapili, na wote waliokufa katika imani katika Israeli ya kiroho ya kisasa tangu mwaka 1844, ndiye Roho anayetoa hotuba ya maombolezo katika maziko yao, anaposema, "Naam, wapumzike katika kazi zao," kwa maana alikuwepo pamoja nao wakati wa kazi zao hadi walipoytoa maisha yao.

Nikasikia sauti kutoka mbinguni ikaniambia, Andika: Heri wafu wanaokufa katika Bwana tangu sasa; Naam, asema Roho, ili wapumzike kutoka katika taabu zao; na matendo yao yanawafuata. Ufunuo 14:13.

Tunapozingatia mwisho na mwanzo wa kitabu cha Ufunuo, mwanzo wa Biblia, na mwanzo wa Injili ya Yohana, tunakuta kwamba nafsi zote tatu za Uungu zinawakilishwa; ingawa uwepo wa Baba unatambulika kwa msingi wa matumizi ya kanuni ya "mstari juu ya mstari." Mwana yupo hapo akijitambulisha kuwa Alfa na Omega.

Tukitambua kwamba muungano wa ubinadamu na uungu ni muungano wa Roho Mtakatifu na wanadamu, basi tunaweza kuelewa ni kwa nini ishara za Roho Mtakatifu huambatanishwa na ishara za wanadamu. Kwa mtazamo huu akilini, turejee kwenye vile viwili vya 'hapo mwanzo' ambavyo tumekuwa tukivizungumzia mara nyingi.

Hapo mwanzo Mungu aliumba mbingu na nchi. Nchi ilikuwa haina umbo, tena tupu; giza lilikuwa juu ya uso wa vilindi vya maji. Roho ya Mungu alitanda juu ya uso wa maji. Mungu akasema, Iwe nuru; ikawa nuru. Mungu akaiona nuru kuwa njema; Mungu akaitenganisha nuru na giza. Mwanzo 1:1-4.

Hapo mwanzo kulikuwako Neno, na Neno alikuwa pamoja na Mungu, na Neno alikuwa Mungu. Huyo alikuwa hapo mwanzo pamoja na Mungu. Vitu vyote vilifanyika kwa njia yake; wala pasipo yeye hakikufanyika chochote kilichofanyika. Ndani yake kulikuwa na uzima; na huo uzima ulikuwa nuru ya watu. Nayo nuru yaangaza gizani; wala giza halikuishinda. Yohana 1:1-5.

Kwa kutumia mashahidi hawa wawili wa "hapo mwanzo;" Mungu Neno, aliyefanya vitu vyote, pia aliutoa uhai Wake, kwa maana "ndani Yake kulikuwa na uzima," na uzima Wake ulikuwa "nuru" ya wanadamu. "Nuru" ya mwanadamu aliyeumbwa ni haki ya Muumba. Haki ya Muumba ndiyo utambi katika mishumaa katika patakatifu.

Naye alipewa kuvikwa kitani kizuri, safi na nyeupe; kwa maana kile kitani kizuri ni haki ya watakatifu. Ufunuo 19:18.

Mafuta yanayolisha utambi yanawakilisha kazi ya Roho Mtakatifu katika maisha ya muumini. Hapo mwanzo dunia ilikuwa gizani na hapakuwa na nuru. Kisha Yesu alitoa uhai wake, ule uhai uliokuwa ndani yake, ili kuwe na nuru kwa wanadamu.

Na wote waishio duniani watamwabudu, wale ambao majina yao hayakuandikwa katika kitabu cha uzima cha Mwanakondoo, aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu. Ufunuo 13:8.

Yesu alipochagua kuwa dhabihu kwa ajili ya wanadamu, alitoa maisha yake ili watu wapate nuru. Kama ilivyo katika vifungu hivi viwili, kila mara nuru inapoletwa, nuru hiyo huzalisha makundi mawili ya waabudu yanayowakilishwa na nuru na giza, wana wa mchana au wana wa usiku.

Lakini ninyi, ndugu, si katika giza, hata siku ile iwakute kama mwizi. Ninyi nyote ni wana wa nuru, na wana wa mchana; sisi si wa usiku, wala wa giza. 1 Wathesalonike 5:4, 5.

Tunapotambua uhusiano wa karibu wa milele ambao Roho Mtakatifu anao na wana wa mchana, tunaweza kuelewa kwa nini alama za watoto wa Mungu na za Roho Mtakatifu zimefungamana kwa karibu sana. Katika sehemu ya mwisho ya Ufunuo, tunamwona Yesu kama Alfa na Omega, tunamwona Baba kupitia matumizi ya 'mstari juu ya mstari' na Roho Mtakatifu anatoa uwakilishi wake wa mwisho wa kialama kuhusu Yeye mwenyewe, maana watu watakatifu wa Mungu wa zamani walinena walipokuwa wakiongozwa na Roho Mtakatifu. Tamko lake la kwanza kuhusu Yeye mwenyewe katika Mwanzo linamtambulisha akitanda juu ya uso wa maji, au akitenda kazi juu ya wanadamu, na rejeo lake la mwisho juu ya Yeye mwenyewe ni kama ifuatavyo.

Na Roho na bibi arusi wasema, Njoo. Naye asikiaye na aseme, Njoo. Naye mwenye kiu na aje. Na yeyote atakaye, na atwae maji ya uzima bure. Ufunuo 22:17.

Tangu mwanzo hadi mwisho Roho Mtakatifu anatambuliwa katika uhusiano na wanadamu, kwa kuwa wana wa mchana wanawakilisha mchanganyiko wa uungu na ubinadamu. Paulo anabainisha, kama vile Isaya, kwamba wanadamu ni vyombo, na vinara vya taa katika patakatifu vilikuwa na vyombo ambamo utambi uliwekwa, na mafuta yalitiririka hadi kwenye vyombo ili kutoa nishati ya kuwaka inayohitajika ili kudhihirisha nuru ambayo ni haki ya Kristo. Sisi ni vyombo vya Roho Mtakatifu, Nafsi ya tatu ya Uungu kama alivyotambulishwa kuanzia mwanzo hadi mwisho wa

Neno la Mungu, na kama alivyoainishwa wazi katika maandiko ya Roho wa Unabii.

Katika ujumbe wa malaika wa pili uliotimizwa mwanzoni mwa Uadventista na mwishoni, kuna ujumbe miwili tofauti; mmoja kwa kanisa na mwingine kwa dunia.